

УДК [355.237:354.31]:005.3

ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ПОНЯТІЙНО-ЗМІСТОВОГО КОМПОНЕНТУ ГОТОВНОСТІ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КУРСАНТІВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

Р. С. Троцький

ORCID 0000-0002-9734-279X

У статті узагальнено досвід формування понятійно-змістового компонента готовності до управлінської діяльності курсантів у процесі фахової підготовки у закладах вищої освіти системи МВС України. Обґрунтовано сутність когнітивного критерію готовності до управлінської діяльності, що відповідає понятійно-змістовому компоненту цієї якості. Цей критерій визначає рівень оволодіння фаховими знаннями з проблем управлінської діяльності майбутніх офіцерів, прийняття управлінських рішень; рівень обізнаності курсанта зі специфікою управлінської діяльності у системі МВС, здатність до застосування теоретичних знань у процесі професійного й особистісного саморозвитку. Показниками критерію визначено: знання щодо специфіки управлінської діяльності офіцера, володіння тезаурусом з проблем управлінської діяльності, міцність і системність знань щодо управлінської діяльності. Представлено досвід формування відповідного критерію шляхом збагачення змісту фахових дисциплін матеріалом із проблем управлінської діяльності, розроблення проблемних модулів щодо опанування інформації про особливості управлінської діяльності у правоохоронній сфері, розроблення навчально-методичного забезпечення вивчення фахових дисциплін, оновлення форм і методів навчання (професійно орієнтовані завдання, дискусії, робота в малих групах, укладання тезаурусу тощо) під час проведення практичних і семінарських занять з урахуванням особливостей управлінських функцій майбутніх офіцерів, активізації самостійної і науково-дослідницької роботи в межах діяльності наукового гуртка, надання курсантам в електронному варіанті «методичного портфоліо», мотивування на укладання власного портфоліо.

Ключові слова: управління, управлінська діяльність, готовність до управлінської діяльності, майбутній офіцер, заклад вищої освіти, Міністерство внутрішніх справ України, когнітивний критерій, організаційні форми.

Постановка проблеми в загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. В більшості державних сфер діяльності актуалізують проблему застосування якісно нових вимог до професійної освіти, удосконалення рівня фахової компетентності фахівців різних галузей, структурування змісту і пошуку таких форм, методів, технологій, які сприятимуть формуванню генерації фахівців нового покоління. Ця проблема особливо актуалізується з урахуванням реформаційних змін у правоохоронному секторі. Відповідно випускники закладів вищої освіти системи МВС України мають володіти предметними компетентностями, з-поміж яких чільне місце займає готовність до управлінської діяльності. Саме тому виникла потреба оновлення змістової і процесуальної складової професійної підготовки майбутніх офіцерів, які повинні відходити від застарілих форм управління, мають володіти здатністю до конструктивного спілкування у системі «керівник – підлеглий», усвідомлювати ефективність партнерської комунікативної стратегії у професійній діяльності. Професійна підготовка офіцерів зумовлює необхідність суттєвого вдосконалення змісту, форм, методів вивчення фахових дисциплін з метою формування високого рівня готовності до управлінської діяльності курсантів, що дозволить подолати негативні тенденції домінування авторитарного стилю професійної комунікації у правоохоронних органах, неефективного прийняття управлінських рішень, недостатності діалогічної взаємодії між керівниками і підлеглими.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У педагогічній науці наявний спектр праць, у яких означено особливості формування управлінської компетентності та управлінської культури майбутнього офіцера (В. Барко, М. Вовк, О. Луцький, О. Радомський, В. Уліч, В. Ягупов та ін.). Водночас у вітчизняній педагогіці відсутні цілісні дослідження проблеми формування готовності до управлінської діяльності у курсантів вищих навчальних закладів МВС України у фаховій підготовці, зокрема щодо сутнісної характеристики компонентів, критеріїв і показників означеної якості. Недостатньо презентовано можливості формування означеної якості у процесі професійної підготовки майбутніх офіцерів. На особливу увагу заслуговує проблема збагачення знань курсантів щодо управлінської діяльності та використання потенціалу фахової підготовки.

Метою статті є узагальнення досвіду формування понятійно-змістового компонента готовності до управлінської діяльності курсантів у процесі фахової підготовки у закладах вищої освіти системи МВС України. Основними завданнями відповідно до мети визначено: обґрунтування сутності когнітивного критерію готовності до управлінської діяльності, що

відповідає понятійно-змістовому компоненту цієї якості, а також аналіз організаційних форм формування у процесі фахової підготовки.

Виклад основних результатів. У структурі готовності до управлінської діяльності курсантів нами виокремлено понятійно-змістовий компонент, який характеризується через *когнітивний критерій*, який визначає рівень оволодіння фаховими знаннями з проблем управлінської діяльності майбутніх офіцерів, прийняття управлінських рішень; рівень обізнаності курсанта зі специфікою управлінської діяльності у системі МВС, здатність до застосування теоретичних знань у процесі професійного й особистісного саморозвитку. Спектр знань з проблем управлінської діяльності майбутніх офіцерів включає такі питання: теорія управління, принципи, засоби та методи управлінської діяльності, основні положення та категорії управління, сутність і види, класифікація управлінських рішень, основні стратегії і чинники ефективного управління. Когнітивний критерій співвіднесений зі сформованістю знань студентів із питань управлінської діяльності, які майбутній фахівець опановує під час вивчення фахових дисциплін, виявляє рівень обізнаності курсанта зі специфікою управлінської діяльності у системі МВС, здатність до застосування теоретичних знань у процесі професійного й особистісного саморозвитку. Відповідно показниками критерію визначено: знання володіння тезаурусом, міцність і системність знань щодо теорії і практики управлінської діяльності.

Нами було апробовано відповідні організаційні форми формування когнітивного критерію готовності до управлінської діяльності курсантів у закладах вищої освіти системи МВС України. Охарактеризуємо основні з них, що може слугувати ефективним досвідом для викладачів фахових дисциплін у підготовці майбутніх офіцерів.

Було запропоновано *оновлення змісту фахових дисциплін «Тактична підготовка військ», «Українська мова (за професійним спрямуванням)»* шляхом збагачення тематикою з проблем теорії, практики, психології управління, управлінської діяльності офіцера, розвитку управлінських, організаторських, комунікативних умінь майбутніх офіцерів, опанування психолого-педагогічними засадами здійснення управлінської діяльності. Під час вивчення дисциплін фахового спрямування здійснювалося особистісне включення курсантів у процес оволодіння теоретичними знаннями.

З метою поглиблення знань щодо специфіки управлінської діяльності відбулось *оновлення змісту фахової дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)»* змістовими модулями «Особливості усного професійного спілкування», «Специфіка використання невербальних

засобів у професійному спілкуванні». Курсанти ознайомилися з такими проблемами, як: індивідуальні та колективні форми фахового спілкування; функції та види бесід; стратегія поведінки під час ділової бесіди; нарада; дискусія; мовний, мовленнєвий і спілкувальний етикет у правоохоронних органах; доцільність застосування мовного етикету у процесі управлінської діяльності офіцера. Особливу увагу було приділено опануванню теоретичного матеріалу з таких проблем, як: публічний виступ як засіб комунікації переконання; архітектоніка публічного виступу; рекомендації до підготовки публічного виступу; мистецтво аргументації (доведення, докази, демонстрація, спростування) тощо. Акцентувалась увага на практико орієнтованих аспектах виявлення комунікативних умінь у процесі спілкування у професійному правоохоронному середовищі з метою підвищення впливу на підлеглих, колег у процесі управлінської діяльності.

Зміст фахової дисципліни *«Тактична підготовка військ»* було оновлено шляхом введення такого змістового модулю, як «Сутність та зміст управління і управління правоохоронними органами». Під час вивчення цього модулю курсанти ознайомлювались з теоретичними аспектами таких проблем, як: історія розвитку науки управління; основні школи управління; складові елементи поняття управління (діяльність, ціль, об'єкт, інформація); внутрішня та зовнішня сфери управління; об'єктивні основи та суб'єктивні чинники управління; поняття управління в органах внутрішніх справ і його особливості; внутрішнє та зовнішнє управління в органах внутрішніх справ; актуальні проблеми удосконалення управління в органах внутрішніх справ.

Однією з умов активізації самостійної роботи курсантів було надання навчально-методичного забезпечення з фахової дисципліни *«Тактична підготовка військ»*, що передбачало можливість ознайомлення з електронним варіантом методичного портфоліо й опрацювання на його основі питань для самостійного опанування матеріалу до практичних і семінарських занять. На цьому етапі упровадження моделі формування готовності до управлінської діяльності курсанти були умотивовані створювати *власне портфоліо* зі специфіки управлінської діяльності, що передбачало опрацювання відповідних джерел. Було запропоновано таку структуру власного портфоліо, як: тезисний виклад відповідей до практичних і семінарських занять; відповіді на питання для самостійного вивчення матеріалу; виконання тестових завдань; укладання тезаурусу з проблем управлінської діяльності; участь у проекті; поетапна підготовка наукової роботи.

З метою активізації *самостійної роботи*, створення власного *портфоліо*, продовження роботи щодо укладання *тезаурусу* з проблем

управлінської діяльності було запропоновано опрацювати законодавчі, довідниково-енциклопедичні, навчально-методичні *інформаційно-електронні ресурси* з проблем теорії і психології управління, управлінської діяльності, прийняття і реалізації управлінських рішень. З-поміж основних ресурсів було рекомендовано такі, які стосуються проблем управління персоналом, кадрового менеджменту, технологій корпоративного управління, теорії і практики управління, стандартів якості управлінської діяльності та ін.

З метою поглиблення знань курсантів з проблем управлінської діяльності, забезпечення їх міцності і системності було активізовано діяльність наукового гуртка з проблем управління у правоохоронному середовищі. Майбутнім офіцерам було запропоновано тематику наукових робіт, складено план дослідження. Акцентувалась увага на проведенні індивідуальних консультацій з викладачем щодо змісту наукової роботи з урахування індивідуальних задатків, інтелектуальних здібностей, особистісних і професійних інтересів. Науково-дослідна робота значно активізувалась у процесі роботи в малих групах у межах засідань наукового гуртка. Курсанти поділялися на дві групи залежно від специфіки індивідуальної науково-дослідної теми, наприклад, одна група займалась проблемами аналізу управлінських якостей майбутніх офіцерів, інша – питаннями розвитку комунікативних умінь; або одна група вивчала проблеми теорії і практики управлінської діяльності загалом, а інша – специфіку управлінської діяльності офіцерів-правоохоронців. Основною метою було налагодження командної співпраці, ефективного діалогу між колегами. У межах групи визначався ведучий, секретар, хронометрист. Курсанти обговорювали і наводили основні аргументи щодо важливості певних якостей, наводили приклади ефективності їх вияву в управлінській діяльності, процесі прийняття управлінських рішень; одні обґрунтовували доцільність застосування загальних принципів, методів управлінської діяльності в правоохоронній сфері, інші – наводили аргументи щодо необхідності урахування специфічних особливостей правоохоронної сфери та недоцільності перенесення загальних аспектів з теорії управління на управлінську діяльність офіцера. Важливо, що більшість курсантів на цьому етапі вже опрацювали значну кількість психолого-педагогічних джерел, літератури з теорії і практики менеджменту. Відповідно вони могли аргументовано довести власну думку, опираючись на науково доведені теорії і практико орієнтовані результати.

Доцільною формою роботи в межах проведення семінарських і практичних занять з метою збагачення знань щодо формування міцності і системності знань щодо специфіки управлінської діяльності було

проведення дискусій. Для цього курсантам було запропоновано теми для проведення дискусій у межах вивчення дисципліни «Тактична підготовка військ»: «Школа наукової організації праці (Ф. Тейлор, Ф.і Л. Гілберт, Г. Гантт, Г. Емерсон): чи ефективними є ідеї представників цієї школи в управлінській діяльності офіцера?», «Класична школа управління (А. Файоль, М. Вебер, Л. Урвик): у чому полягає сутність основних положень школи з проєкцією на управлінську діяльність офіцера», «Школа психології і людських відносин (М.-П. Фоллетт, Е. Мейо): ідеї соціальної взаємодії, влади й авторитету, лідерства і мотивації», «Школа науки управління (Р. Акофф, С. Бір, Р. Люс та ін.): доцільність ідей в управлінській сфері ОВС», «Провідні підходи до управління у військовому і правоохоронному середовищі (процесуальний, системний)» тощо.

З метою забезпечення міцності і системності знань щодо специфіки управлінської діяльності офіцера було *оновлено зміст ознайомчої практики*, яку курсанти проходять після I курсу навчання у військових частинах. Метою ознайомчої практики є ознайомлення курсантів з напрямками службово-бойової діяльності військових частин і підрозділів з охорони громадського порядку, їх структурних підрозділів і служб. Тривалість та терміни проведення ознайомчої практики визначаються навчальним планом (протягом 2-х тижнів), а її зміст – програмою ознайомчої практики. Підготовка до ознайомчої практики курсантів здійснюється під керівництвом викладачів фахових дисциплін. У процесі практики відбувається: ознайомлення з майбутньою спеціальністю у формі залучення до виконання службових обов'язків на посадах патрульного (постового); вивчення організаційно-штатної структури військових частин і підрозділів з охорони громадського порядку; набуття досвіду щодо виконання завдань, що покладні на ці підрозділи, ознайомлення з формами, методами (технологіями) їх реалізації; поглиблення та закріплення на практиці теоретичних знань із фахових дисциплін, добір фактичного матеріалу для виконання майбутніх робіт (завдань); формування потреби в постійному підвищенні свого теоретичного та практичного рівня підготовки за спеціальністю. Нами було включене завдання – актуалізувати знання з теорії і практики управлінської діяльності офіцера. У межах практики було проведено бінарні лекції, лекції-дискусії з таких тем, як: «Основні закони управління у правоохоронному середовищі», «Принципи управління організацією» тощо. Курсанти брали участь у дискусіях під час лекцій із проблем законів управління (закони відповідності стану розвитку суспільства, закон централізації управління, закон демократизації управління тощо), принципів управлінської діяльності (наукової обґрунтованості практики управління, ефективності, раціональності,

постійного удосконалення процесів і методів управління, дисципліни, єдиноначальності, підпорядкування особистих інтересів загальним, ієрархічності, справедливості, ініціативи тощо).

У межах практики було введено змістовий модуль, який передбачав актуалізацію теоретичного матеріалу з проблеми системи управління підрозділом при підготовці та у ході службово-бойового застосування, що включало повторення основних відомостей щодо структури систем управління, загальної моделі системи управління, основні положення теорії управління у військовій справі, правоохоронному середовищі, а також набуття практичних умінь щодо організації управління у взводі, роті, батальйоні, полку, бригаді.

Після проходження ознайомчої практики на основі зібраного фактологічного матеріалу курсантам було запропоновано підготувати *проекти* з проблем управлінської діяльності офіцера. У процесі підготовки проектів, над яким майбутні офіцери працювали у групах, реалізувалися діяльнісний, особистісно орієнтований підходи до формування їхньої готовності до управлінської діяльності. Групування учасників проекту здійснювалося з урахуванням інтересів, мотивації, спрямованості курсантів на ґрунтовне дослідження проблем управлінської діяльності. Групова робота над проектом сприяла активізації відповідального ставлення курсантів до колективної роботи, забезпечувала налагодження партнерських взаємин, ефективного професійного діалогу. Курсанти добирали теоретичний матеріал, відеоматеріал, готували презентації у межах виконання таких проектів, як: «Психологія спілкування і його особливості в управлінській діяльності», «Керівник органу внутрішніх справ як суб'єкт управління», «Теоретико-методологічні основи психології праці у контексті організації управлінської діяльності», «Менеджмент та успішне управління».

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, визначений у структурі готовності до управлінської діяльності курсантів понятійно-змістовий компонент, який реалізується через *когнітивний критерій*, визначає рівень оволодіння фаховими знаннями з проблем управлінської діяльності. Показниками критерію доцільно визначено: знання щодо специфіки управлінської діяльності офіцера, володіння тезаурусом з проблем управлінської діяльності, міцність і системність знань щодо управлінської діяльності. Досвід формування означеного критерію підтвердив, що організаційні форми пізнавальної діяльності мають спрямовуватися на збагачення знань з проблем теорії і практики управлінської діяльності. Курсанти вчать працювати з інформацією, опановують законодавчі, довідниково-енциклопедичні, навчально-

методичні, інформаційно-електронні ресурси з проблем теорії і психології управління, професійних функцій, можуть виявляти готовність до прийняття аргументованого управлінського рішення, здатність корегувати власну позицію відповідно до професійної ситуації. Виникає необхідність у збагаченні змісту фахових дисциплін матеріалом із проблем управлінської діяльності, розроблення проблемних модулів щодо опанування інформації про особливості управлінської діяльності у правоохоронній сфері, розроблення навчально-методичного забезпечення вивчення фахових дисциплін, оновлення форм і методів навчання (професійно орієнтовані завдання, дискусії, робота в малих групах, укладання тезаурусу тощо) під час проведення практичних і семінарських занять з урахуванням особливостей управлінських функцій майбутніх офіцерів, активізації самостійної і науково-дослідницької роботи в межах діяльності наукового гуртка, надання курсантам в електронному варіанті «методичного портфоліо», мотивування на укладання власного портфоліо.

Перспективою подальших досліджень є висвітлення досвіду формування праксеологічного компоненту готовності до управлінської діяльності курсантів у закладах вищої освіти системи МВС України.

Література

1. Барко В. Гуманістично орієнтований підхід як ефективний принцип ефективного управління персоналом органів внутрішніх справ. URL : <http://www.pravnuk.info/2013-12-27-15-13-14/438-gumanistichnij-osobistisno-oriyentovaniy-pidxid> (дата звернення : 15.02.2016).
2. Вовк М. П. Мовнокомунікативна компетентність як показник управлінської культури майбутнього офіцера. *Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору*: зб. наук. пр. Темат. вип. «Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді». Київ : Гнозис, 2018. Вип. 21. Кн.3. Том IV (78). С. 39-47.
3. Радомський І. П. Психолого-педагогічні умови формування культури професійного спілкування у курсантів ВНЗ МВС України. *Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія*. 2006. Вип. 17. С. 127-130.
4. Уліч В. Л. Педагогічні умови формування готовності майбутніх офіцерів до управлінської діяльності : автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького. Хмельницький, 2007. 20 с.

References

1. Barko, V. (2013). *Humanistichno oriyentovaniy pidkhd yak efektyvnyi pryntsyp efektyvnoho upravlimyia personalom orhaniv vnutrishnikh sprav* [Humanist-oriented approach as an effective principle of the effective management of the personnel of the

- bodies of internal affairs*]. Retrieved from <http://www.pravnuk.info/2013-12-27-15-13-14/438-gumanistichnij-osobistisno-orientovaniy-pidxid> (date of appeal: 15.02.2016) (ukr).
- Vovk, M. P. (2018). Movnokomunikatyvna kompetentnist yak pokaznyk upravlinskoyi kultury maybutnoho ofitsera [Speech Competence as an indicator of the managerial culture of a future officer]. *Vyshha osvita Ukrainy u konteksti intehtatsii do yevropeyskoho osvithnoho prostoru [Higher education of Ukraine in the context of integration into the European educational space]: zb. nauk. pr. Temat. v'yr. "Teoretyko-metodychni problemy vykhovannya ditey ta uchnivskoi molodi"*, # 21, Book 3, Vol. IV (78), 39-47. Kyiv: Gnozy's (ukr).
 - Radomskiy, I. P. (2006). Psykholoho-pedahohichni umovy formuvannya kultury profesijnoho spilkuvannya u kursantiv VNZ MVS Ukrainy [Psychological-pedagogical conditions of formation of a culture of professional communication among cadets of higher educational establishments of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine]. *Naukovi zapysky VDPU [Scientific notes of the Vinnitsa State Pedagogical University named after Mikhail Kotsiubynsky]. Seriya: Pedagogika i psykholohiya*, #17, 127-130 (ukr).
 - Ulich, V. L. (2007). *Pedahohichni umovy formuvannya hotovnosti maybutnikh ofitseriv do upravlinskoi diyalnosti [Pedagogical conditions of future officers' readiness for management activity]*. (Abstract of Thesis of Candidate of Pedagogical Sciences). Bohdan Khmelnytskyi National Academy of State Bodygard Service of Ukraine. Khmelnytskyi (ukr).

ОПЫТ ФОРМИРОВАНИЯ ПОНЯТИЙНО-СОДЕРЖАТЕЛЬНОГО КОМПОНЕНТА ГОТОВНОСТИ К УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ КУРСАНТОВ В УЧРЕЖДЕНИЯХ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ СИСТЕМЫ МВД УКРАИНЫ

Р. С. Троцкий

В статье обобщен опыт формирования понятийно-содержательного компонента готовности к управленческой деятельности курсантов в процессе профессиональной подготовки в учреждениях высшего образования системы МВД Украины. Обоснована сущность когнитивного критерия готовности к управленческой деятельности, соответствующей понятийно-содержательному компоненту этого качества, этот критерий определяет уровень овладения профессиональными знаниями по проблемам управленческой деятельности будущих офицеров, принятия управленческих решений; уровень осведомленности курсанта со спецификой управленческой деятельности в системе МВД, способность к применению теоретических знаний в процессе профессионального и личностного саморазвития. Показателями критерия определены: знания о специфике управленческой деятельности офицера, владение тезаурусом и системность знаний по управленческой деятельности. Представлен опыт формирования соответствующего критерия путем обогащения содержания профессиональных

дисциплін матеріалом по проблемам управленческой деятельности, разработки проблемных модулей по освоению информации об особенностях управленческой деятельности в правоохранительной сфере, разработки учебно-методического обеспечения изучения специальных дисциплин, обновление форм и методов обучения (профессионально ориентированные задачи, дискуссии, работа в малых группах, составление тезауруса и т.д.) при проведении практических и семинарских занятий с учетом особенностей управленческих функций будущих офицеров, активизации самостоятельной и научно-исследовательской работы в рамках деятельности научного кружка, предоставление курсантам в электронном варианте «методического портфолио», мотивирование на подготовку собственного портфолио.

Ключевые слова: управление, управленческая деятельность, готовность к управленческой деятельности, будущий офицер, учреждение высшего образования, Министерство внутренних дел Украины, когнитивный критерий, организационные формы.

THE EXPERIENCE OF FORMING A CONCEPTUAL AND CONTENT COMPONENT OF CADETS' READINESS FOR MANAGEMENT ACTIVITY IN THE INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION OF THE MINISTRY OF INTERNAL AFFAIRS SYSTEM OF UKRAINE

R. S. Trotskii

The article summarizes the experience of forming a conceptual and content component of cadets' readiness for management activity in the process of their professional training in the institutions of higher education of the Ministry of Internal Affairs system of Ukraine. The cognitive criterion essence of readiness for management activity, which corresponds to the conceptual and content component of this quality, is substantiated. This criterion determines the future officers' level of proficiency in professional knowledge on the managerial activity problems, the adoption of managerial decisions; the ability to apply theoretical knowledge in the process of professional and personal self-development. The following indicators of the criterion are defined: knowledge of the officer's administrative activities specifics, possession of a thesaurus on the problems of management activities, strength and systematic knowledge of management activities. The author of the article presents the experience of forming the corresponding criterion by enriching the content of professional disciplines with material on management activity problems, working out the problem modules to absorb information about the peculiarities of managerial activity in the law-enforcement sphere, developing of educational and methodological support for the study of professional disciplines, updating the training forms and methods (professionally oriented tasks, discussions, work in small groups, conclusion of a thesaurus, etc.) during conducting practical and seminars taking into account the peculiarities of the future officers' managerial functions, the intensification of independent study and research work within

the scientific club activity, providing the cadets with the electronic version of "methodological portfolio", motivating to make their own portfolios.

Key words: *Management, management activity, readiness for management activity, future officer, institution of higher education, the Ukraine Ministry of Internal Affairs, cognitive criterion, organizational forms.*

Троцький Руслан Сергійович – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри службово-бойового застосування підрозділів Національної Гвардії України Київського факультету Національної академії Національної гвардії України, підполковник (м. Київ, Україна). E-mail: rus197829@ukr.net

Trotskii Ruslan Serhiiovich – Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Lecturer of the Department of Military and Combat Application of the Units of the National Guard of Ukraine of the Kiev Faculty of the National Academy of the National Guard of Ukraine, Lieutenant Colonel (Kyiv, Ukraine). E-mail: rus197829@ukr.net